

Psychologisch onderzoek inzake arbeids(on)geschiktheid

Citation for published version (APA):

Lancée, W. H. J. (1988). *Psychologisch onderzoek inzake arbeids(on)geschiktheid*. [Doctoral Thesis, Maastricht University]. Rijksuniversiteit Limburg. <https://doi.org/10.26481/dis.19881125wl>

Document status and date:

Published: 01/01/1988

DOI:

[10.26481/dis.19881125wl](https://doi.org/10.26481/dis.19881125wl)

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

STELLINGEN

behorend bij het proefschrift getiteld

PSYCHOLOGISCH ONDERZOEK INZAKE ARBEIDS(ON)GESCHIKTHEID

van W.H.J. Lancée

25 november 1988

1.

Eenzijdige gebruikmaking van het 'belasting-belastbaarheidsmodel' in het kader van de arbeids(on)geschiktheidsbeoordeling versluiert de kwestie van de kwaliteit van de arbeid en de arbeidsomstandigheden; dit in tegenstelling tot het 'behoefte-model', dat als zodanig meer mogelijkheden biedt tot bijdragen aan humanisering van zowel de arbeid als de arbeidsomstandigheden.

2.

Degenen die in het kader van de arbeids(on)geschiktheidsbeoordeling in hoger beroep gaan tegen 'voor beroep vatbare beslissingen' van de uitvoeringsorganen, blijken in doorsnee psychisch gezonder te zijn en geven minder somatoforme klachten aan dan degenen die een dergelijk beroep niet aantekenen.

3.

Arbeid kan slechts menswaardig worden genoemd wanneer daarin zowel het spelaspect (= werken voor jezelf), het plichtaspect (= werken voor anderen) als het educatieve aspect (= werken aan jezelf) voldoende tot hun recht komen (Kuiper, 1983).

4.

De aanbeveling van Kabelá (1988) om de beoordelend deskundige inzake arbeids(on)geschiktheid de mate van 'zekerheid' van zijn of haar conclusie te laten aangeven, is steekhoudend voor zover deze 'zekerheid' berust op verifieerbare onderzoeksgegevens.

5.

Het toepassen van operante leerprincipes door de leerkracht in de klas is niet alleen van belang om gedragsproblemen van leerlingen te reduceren, maar tevens om ruimte te scheppen voor nieuwe positieve belevingsmogelijkheden en ontplooiingskansen van de leerlingen (Lancée, 1976).

6.

Het is niet alleen wenselijk, maar zelfs noodzakelijk dat in de opleiding tot verzekeringsgeneeskundige de 'Psychologie van Arbeid en Gezondheid' wordt gedoceerd.

7.

De 'gehechtheidstheorie' van Bowlby (1979), dat vroegkinderlijke ervaringen met het vormen en verbreken van sterk emotioneel-getinte gehechtheidsrelaties beslissend kunnen zijn voor de latere psychische belastbaarheid van de volwassene berust tot nu toe op onvoldoende longitudinaal onderzoek.

8.

Chronische pijnklachten behoeven niet te wijzen op een fysieke en/of psychische aandoening, maar kunnen evengoed wijzen op maatschappelijke kwetsbaarheid.

9.

Het is niet verdedigbaar om bij de arbeids(on)geschiktheidsbeoordeling psychisch (over-)belastende privé- en huiselijke omstandigheden buiten beschouwing te moeten laten.

10.

Het hanteren van het classificatiesysteem van de DSM-III-R in het kader van de psychologische arbeids(on)geschiktheidsdiagnostiek is alleen dan zinvol, wanneer de eventuele beperkingen in psychische belastbaarheid en beroepsvaardigheden, alsmede de herstel- en compensatiemogelijkheden, per as worden aangegeven.

11.

De veelgehoorde uitspraak van gepensioneerde mensen dat 'zij zich niet meer kunnen voorstellen dat ze voordien nog tijd hadden om te werken' illustreert hoe veranderingen in omstandigheden en verloop van tijd tot wijzigingen in waardepatronen en tijdsbesteding kunnen leiden.

12.

De uitdrukking 'met de Franse slag' heeft ten onrechte een negatieve bijklank.